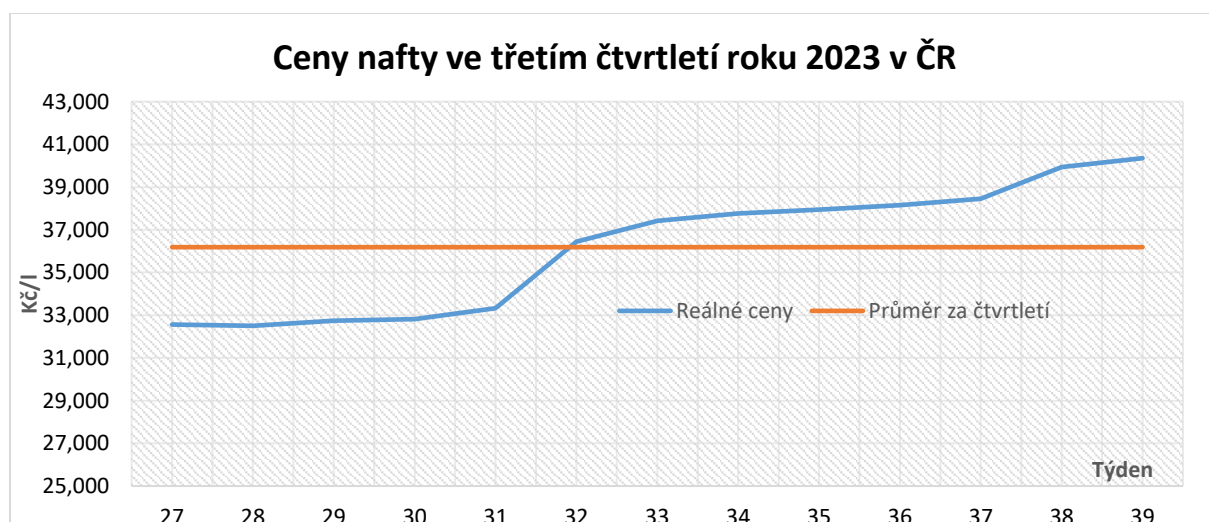

KOMENTÁŘ K NÁKLADOVÉMU INDEXU SILNIČNÍ NÁKLADNÍ DOPRAVY 3. čtvrtletí 2023

Třetí čtvrtletí roku 2023 bylo v celé Evropě ovlivněno razantním růstem cen nafty, které byly dominantním faktorem zvyšování nákladů silniční nákladní dopravy. Navýšení se pohybovalo v průměru až o 10%.

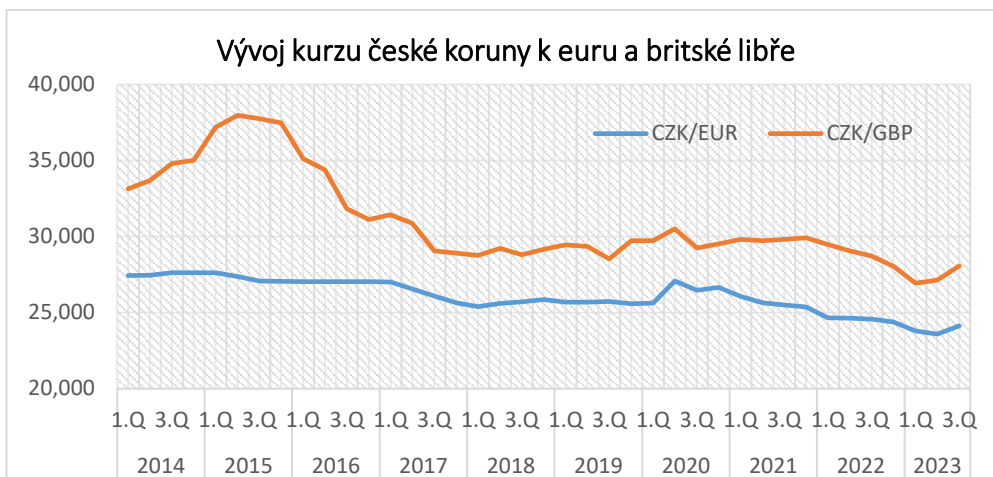
Hodnota globálního indexu, tedy hodnota váženého průměru změny nákladů na všech trasách ve srovnání s předchozím čtvrtletím, dosáhla ve třetím čtvrtletí **+4,29%**. Pokud bychom neuvažovali vliv cen nafty, hodnota tohoto indexu by byla **+2,37%**.

Následující graf ukazuje vývoj cen nafty v České republice. Index pracuje s průměrnou cenou nafty za celé čtvrtletí, je nutné ale zmínit, že cena nafty na konci tohoto období byla významně vyšší.

Obr. 1: Vývoj cen nafty ve třetím čtvrtletí roku 2023 v České republice, zdroj: EUROSTAT

V tomto čtvrtletí se také otočil trend posilování české koruny, která pomáhala snižovat nákladové položky realizované v zahraničí (mýto, diety, aj.) v první polovině roku.

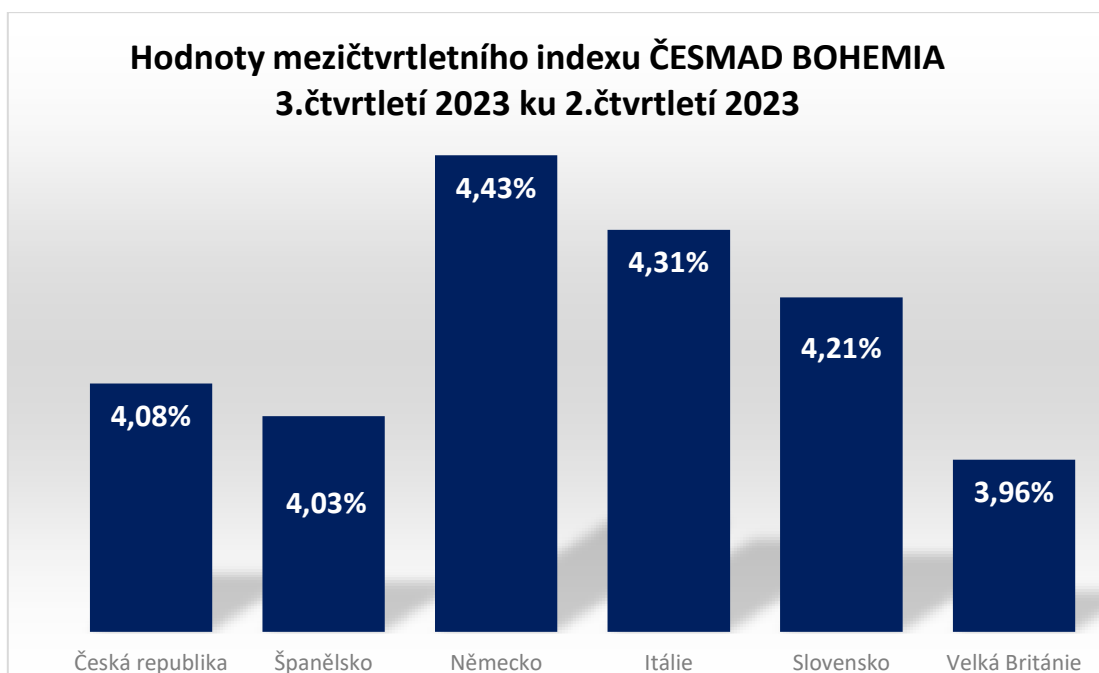

Stále jsou vyšší ceny tahačů a návěsů, které jsou dodávány se zpožděním od doby jejich objednání. Tento trend ale už doznívá a to zejména s ohledem na klesající poptávku po přepravě a nižší potřebu nákladních vozidel. Zkracují se lhůty dodání a ceny snad dosáhly na maximum.

Tříměsíční PRIBOR, jako sazba ovlivňující náklady na pořízení vozidel, se ve 3. čtvrtletí zastavila na cca 7% a do indexu se promítla i meziroční změna mezd řidičů a podpůrného personálu, kdy statistiky MPSV vykazují meziroční nárůst průměrné mzdy 4.7%.

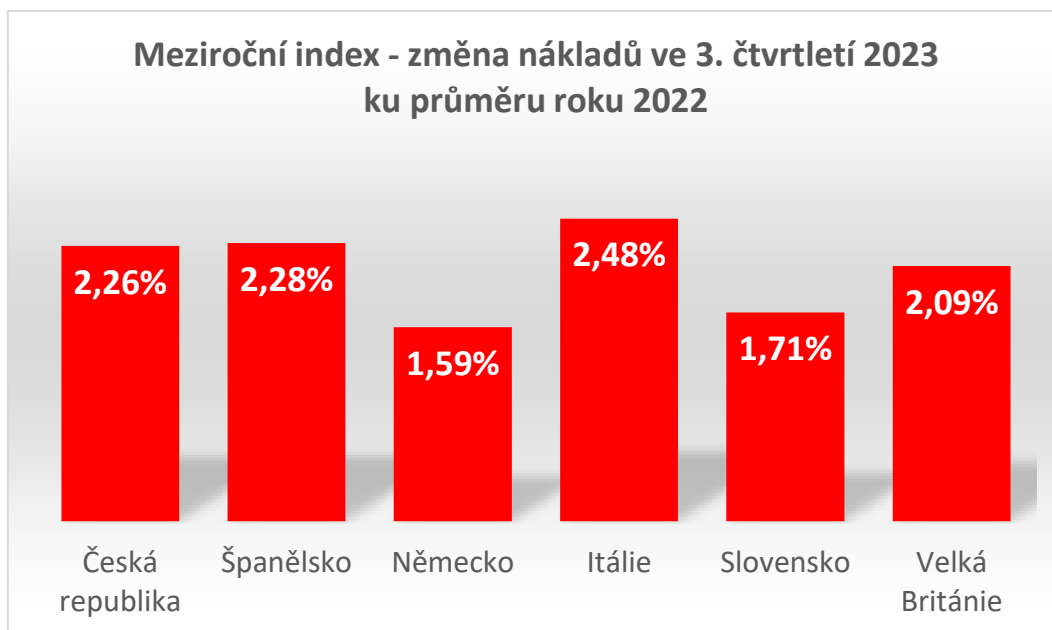
Přes vysoké ceny pohonných hmot došlo k poklesu inflace a to na hodnotu 6,9% v září 2023 oproti září předchozího roku. Jsme tedy nyní ve fázi tzv. dezinflace – cenová hladina roste, ale pomalejším tempem.

V konečném výsledku pak náklady silničních nákladních dopravců rostly mezičtvrtletně na zkoumaných trasách poměrně výrazným tempem v intervalu 4 – 4,5%. Po třech čtvrtletích, kdy tento index klesal, tak opět dochází k jeho růstu, přičemž základním faktorem je růst cen PHM.

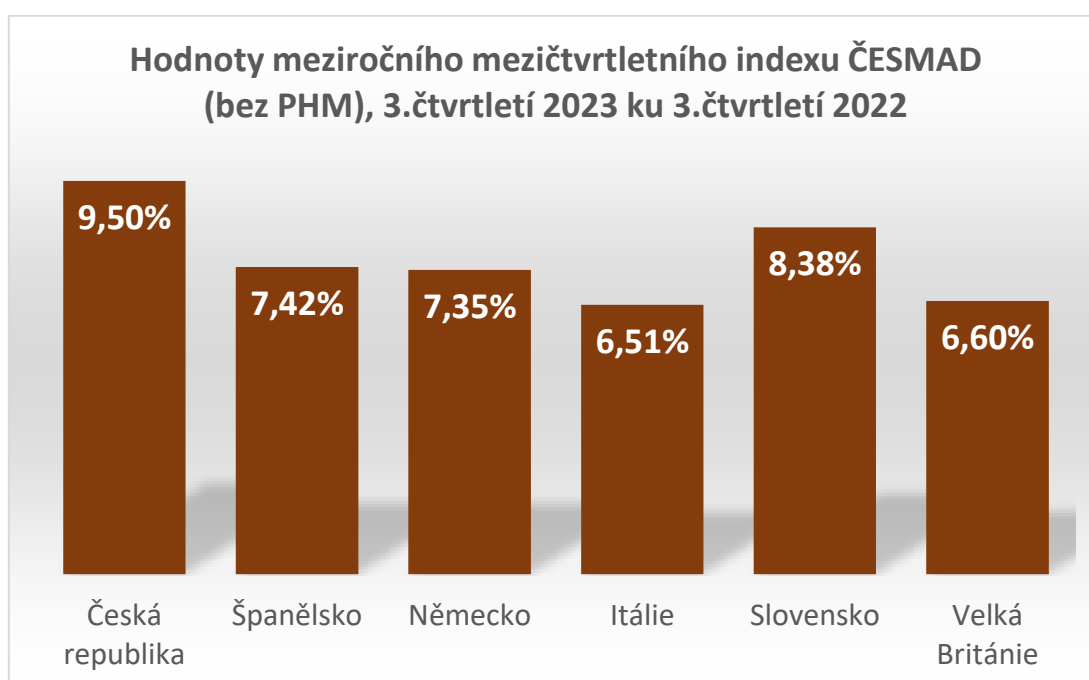
Obr. 3: Hodnoty mezičtvrtletního indexu ČESMAD BOHEMIA 3. čtvrtletí 2023 ku 2. čtvrtletí 2023, zdroj: www.indexcesmad.cz

Pokud celkové náklady ve třetím čtvrtletí porovnáme s průměrnými celkovými náklady roku 2022, i tady došlo přes nižší ceny nafty k jejich cca dvouprocentnímu zvýšení:

Obr. 4: Hodnoty meziročního indexu ČESMAD BOHEMIA - 3. čtvrtletí 2023 ku průměru nákladů v roce 2022, zdroj: www.indexcesmad.cz

Abychom ukázali efekt růstu cen pneumatik, tahačů, návěsů a mezd, doplňujeme statistiky ještě meziročním indexem nákladů bez vlivu cen pohonných hmot. Hodnoty vůči třetímu čtvrtletí minulého roku se pohybují mezi +6% až +10%, přičemž vyšší jsou na trasách, na kterých není tak silný vliv kurzu koruny.

Obr. 5: Hodnoty meziročního mezičtvrtletního indexu ČESMAD BOHEMIA 3. čtvrtletí 2023 ku 3. čtvrtletí 2022 bez započítání růstu cen nafty, zdroj: www.indexcesmad.cz

Index ČESMAD BOHEMIA, který je veřejně přístupný na webové stránce www.indexcesmad.cz, umožňuje uživatelům – dopravcům, ale i jejich zákazníkům, aby byl nakonfigurován tak, aby co nejvíce odpovídal konkrétní situaci. Lze jej využít v té nejjobecnější formě, tj. přes všechny relace (GLOBAL), pro vozidla EURO V i EURO VI (MIX) a včetně nákladů na PHM a mýto. Lze ale také odpojit palivovou a mýtnou složku, lze vybrat jen konkrétní relaci nebo jej vztáhnout třeba jen na vozidla EURO VI (byť mýtný systém stále reportuje cca 13% výkonů realizovaných vozidly EURO V). Pak index poslouží nejpřesněji k transparentní valorizaci cen ve smlouvě mezi dopravcem a zákazníkem.